

Spreekbeurt

Hallo!

Leuk dat je een spreekbeurt wilt doen over de Junior Global Goals!

In dit document staat een uitgebreide spreekbeurt, die je zelf kunt aanpassen.

Er staan filmpjes tussen en vragen voor de klas.

Op de website <https://schooldagvandeduurzaamheid.nl/junior-global-goals/spreekbeurt> kun je gratis een voorbeeld van een presentatie over de Junior Global Goals downloaden.

De spreekbeurt kan natuurlijk afgesloten worden met een quiz. Of met een opdracht (met tips!) uit het Win de Wereld boekje of bijvoorbeeld met het spelen van het Welles-Nietes spel, hét memory of de Junior Global Goals. Kijk gerust op de website voor meer ideeën.

Kortom, genoeg input om je spreekbeurt tot een succes te maken!

Tot slot nog een paar tips:

- Begin op tijd.
- Kies uit alle informatie wat je precies wilt vertellen.
- Zet dat op papier en lees het een aantal keer heel goed door.
- Zorg dat je powerpoint klaar is als je wilt gaan oefenen met presenteren.
- Schrijf een spiekbriefje of print een hand-out van je powerpoint.
- Oefen in de week voor je spreekbeurt elke dag voor de spiegel, voor je knuffels, voor je broer/zus of iemand anders natuurlijk. Oefen met je spiekbriefje.

Zo kan er eigenlijk niets meer mis gaan!

Heel veel plezier met je voorbereiding. En heel veel succes met je spreekbeurt in de klas!

We zijn benieuwd! Stuur je ons nog een berichtje via juniorglobalgoals@sdvdd.nl?

Team Schooldag van de duurzaamheid

Spreekbeurt over de Junior Global Goals

Dia 1

Ik houd mijn spreekbeurt over de Junior Global Goals.

Dia 2 – Inhoud

- Wat zijn de Junior Global Goals?
- Waarom zijn de Junior Global Goals nodig?
- Hoe ziet de aarde er nu uit?
- Wat bereiken we met de Junior Global Goals?
- Hoe ziet de aarde er in de toekomst uit?
- Wat ondernemen kinderen om de Junior Global Goals te bereiken?
- Werken de Junior Global Goals?
- Welke Junior Global Goals scoren al?

Dia 3 en 4 – Wat zijn de Junior Global Goals?

De Junior Global Goals lijken op de Global Goals.

De Global Goals noemen we ook wel Werelddoelen.

Een doel is iets wat je wilt bereiken. En werelddoelen zijn doelen die je voor de hele wereld wilt bereiken. De Verenigde Naties heeft deze werelddoelen bedacht. Het zijn doelen om het milieu te beschermen en om gezond te kunnen leven op aarde.

Vragen die je kunt stellen:

- Heb je al van de Junior Global Goals gehoord? Zo ja, kun je er één opnoemen?
- Als je weet dat er 7 Junior Global Goals zijn, die gedefinieerd zijn om de wereld beter te maken, welke denk jij dan dat er zijn?

De Verenigde Naties

De Verenigde Naties (https://wikikids.nl/Verenigde_Naties) is een internationale organisatie. Internationaal wil zeggen dat meerdere landen samenwerken.

De Verenigde Naties bestaat al sinds 1945. Dit is dus sinds het einde van de Tweede Wereldoorlog. Toen hebben landen samen afgesproken om te zorgen dat er geen oorlog meer komt. Nederland zit al sinds 1945 bij de Verenigde Naties. En doet dus ook mee. Er werken 193 landen samen. Ze overleggen, maken afspraken en bedenken goede oplossingen voor problemen.

De werelddoelen van de Verenigde Naties

De VN zorgt voor vrede en veiligheid in de wereld en dat landen goed met elkaar overweg kunnen. Als er problemen zijn, zorgen ze dat landen goed samenwerken om de problemen op te lossen.

De VN zorgt er ook voor dat iedereen zich houdt aan de rechten van mensen, zodat iedereen een huis heeft, naar school kan, te eten heeft en gelijk behandeld wordt. En ze zorgen ervoor dat het milieu wordt beschermd.

Om dit te bereiken heeft de Verenigde Naties Werelddoelen geformuleerd. Ze hebben samen met 193 landen nagedacht hoe er meer vrede kan komen en hoe het milieu beter kan worden beschermd. Dat hebben ze vastgelegd in 17 Werelddoelen. Ze praten altijd in het Engels. En in het Engels heten de werelddoelen de Sustainable Development Goals, afgekort als SDGs of ook wel Global Goals genoemd.

Junior Global Goals

De 17 Global Goals bestaan sinds 2015. Ze zijn superhandig. Alle 193 landen kennen de Global Goals. Maar het zijn er wel veel. Ze zijn namelijk ook nog opgesplitst in 169 subdoelen! Dat is soms best moeilijk te begrijpen, zelfs volwassenen vinden het niet makkelijk.

Daarom bestaan er ook Junior Global Goals. Voor kinderen, maar ze zijn natuurlijk ook best handig voor volwassenen 😊

Er zijn maar 7 Junior Global Goals. Dat zijn er een stuk minder. Toch lijken ze precies op de 17 Global Goals. Hoe komt dat?

Dat komt omdat de bedenker van de Junior Global Goals goed geluisterd heeft naar een meneer uit Zweden, Karl-Henrik Robèrt. Die meneer zegt dat je moet zorgen dat iedereen begrijpt wat je zegt. Als dat lukt, dan kan iedereen meehelpen om de werelddoelen te bereiken.

Twee filmpjes die je kunt gebruiken of zelf kunt bekijken:

- [The Natural Step video voor kinderen](#)
- [The Natural Step uitgelegd in 2 minuten](#) (in het Engels)

Dus de Verenigde Naties wil dat zoveel mogelijk mensen in vrede kunnen leven en dat het milieu wordt beschermd. In kindertaal zeggen we dan dat we willen zorgen voor een leukere, eerlijkere en schonere wereld. Dus de Junior Global Goals zijn de Global Goals, maar dan in kindertaal!

De 7 iconen van de Schijf van Zeven

Bijna iedereen kent de Schijf van Vijf. Een schijf die ons helpt om te kiezen voor gezond voedsel. De 7 Junior Global Goals samen vormen ook een Schijf. De Schijf van Zeven.

De Schijf van Zeven bestaat uit 7 icoontjes. Elk icoontje staat voor een Junior Global Goal. De Schijf van Zeven helpt kinderen om de 7 Junior Global Goals te onthouden. Maar er is meer te zien in de Schijf van Zeven. Er staan tips voor een gezonde aarde. Dus als kinderen de Schijf van Zeven gaan gebruiken, helpen ze ook de Verenigde Naties bij het behalen van de 17 Werelddoelen voor een leukere, eerlijker en schonere wereld.

Waarom is **Gezond&Happy** de eerste Junior Global Goal? Als iemand niet Gezond & Happy is, kan hij ook niet zorgen voor een gezonde aarde. Hij heeft namelijk andere zorgen die op dat moment belangrijker zijn: dat hij veilig is, genoeg verdient, kan eten, toegang heeft tot schoon drinkwater, naar school en een arts kan, kleding heeft, etc.

Dit zijn ze allemaal:

- Gezond&Happy
- Beter Benutten
- Schone Energie
- Schone Natuur
- Gezonde Bron
- Alles Rond
- Goed met Geld

Ze staan samen met de Schijf van Zeven beschreven op <https://schooldagvandeduurzaamheid.nl/junior-global-goals/>.

Vraag die je kunt stellen:

- Welke JGG (Junior Global Goal) spreekt jou het meeste aan en waarom?

Dia 5 – Waarom zijn de Junior Global Goals nodig?

Opbrengsten van de aarde

De aarde zorgt goed voor ons. Het zorgt voor gezonde lucht om in te ademen, het zorgt voor schoon water om te drinken en het zorgt voor voedsel. Helaas halen wij, mensen al heel lang heel veel waardevolle fossiele brandstoffen uit de aarde. En zorgen we door onze fabrieken voor veel giftige stoffen op aarde, in het water en vooral in de lucht. Ook verdwijnen er door ons steeds meer natuurgebieden. Dit alles zorgt ervoor dat het steeds warmer wordt op aarde.

Opwarming van de aarde

De aarde zorgt voor CO₂ in de dampkring. Dat is fijn. Want zo zorgt de aarde dat de temperatuur op aarde prima is. Zonder CO₂ in de dampkring zou het steen- en steenkoud zijn op aarde. Uitlaatgassen van bijvoorbeeld auto's, vliegtuigen en fabrieken zorgen ervoor dat er veel extra CO₂ in de lucht komt. Zoveel dat de dampkring om de aarde steeds dikker wordt. De dampkring is daardoor een soort dikke deken of dikke jas

geworden. En die jas is te dik geworden. Het wordt steeds warmer op aarde. Dit noem je het broeikas-effect. Daar kunnen mensen, dieren en planten niet meer zo goed tegen.

Twee korte filmpjes over hoe het broeikas-effect werkt:

- [Uitleg met een proefje](#)
- [Uitleg met een animatie](#)

Duurzaamheid

De Junior Global Goals zijn dus hard nodig. Want zij leggen uit wat er moet gebeuren om de wereld weer leuker, eerlijker en schoner te maken. De Verenigde Naties noemt dat duurzamer of een duurzame samenleving.

Bereiken van een duurzame aarde

We zeggen dat de aarde duurzaam is als er blijde mensen kunnen leven op een gezonde aarde. Dat wil zeggen dat de lucht, het water en de aarde schoon zijn. Dat noemen we ook wel gezonde 'ecosystemen'. En blijde mensen zijn mensen die voldoende voedsel hebben, zich veilig voelen en gezond zijn. We zeggen dan dat mensen 'in hun basisbehoeften kunnen voorzien'.

Zie voor meer uitleg: <https://schooldagvandeduurzaamheid.nl/duurzaamheid-in-kindertaal/>.

Samen werken aan een duurzame aarde begint met eenzelfde taal: de Junior Global Goals

- Had je al eens van de Junior Global Goals gehoord? Zo ja, kun je er één opnoemen?
- Als je weet dat er 7 Junior Global Goals zijn, die gedefinieerd zijn om de wereld beter te maken, welke denk jij dan dat er zijn?

Als mensen niet dezelfde taal spreken, dan is het veel moeilijker om elkaar te begrijpen en afspraken te maken. Dezelfde taal spreken leidt tot minder verwarring en helpt dus om elkaar snel te kunnen begrijpen. Het maakt het makkelijker om op een goede en succesvolle manier met elkaar samen te kunnen werken.

Kun je je voorstellen dat je een voetbal- of korfbalwedstrijd kunt spelen als niet iedereen de regels begrijpt? Of dat je veilig auto kunt rijden, als iedereen zelf denkt te weten wat veiligheid betekent? De een zal heel hard rijden omdat hij van zichzelf vindt dat hij goed kan autorijden, de ander wordt juist heel voorzichtig. Er ontstaan dan hele onveilige situaties of sportwedstrijden die niet gespeeld kunnen worden. Elkaar begrijpen, dezelfde taal spreken, dat geldt ook als je over de hele wereld met elkaar wil werken aan een duurzame toekomst.

De Junior Global Goals zijn zo gedefinieerd dat iedereen ze kan begrijpen. Of je nou jong bent of volwassen, dat maakt niet uit. Dat maakt het makkelijker om er samen aan te werken.

Dia 6 – Hoe ziet de aarde er nu uit?

Gezond & Happy

Dit leg ik uit aan de hand van de Junior Global Goal Gezond & Happy.

Gezond & Happy betekent dat iedereen veilig is, genoeg verdient, kan eten, toegang heeft tot schoon drinkwater, naar school en bijvoorbeeld naar een arts kan.

De laatste tijd horen we veel over de kledingindustrie. Kleding is steeds goedkoper geworden en mensen kopen erg veel kleding. De kledingindustrie maakt daarom heel veel kleding. Er moet heel hard gewerkt worden door de arbeiders. En ze krijgen daar weinig geld voor. Voor een T-shirt van 30 euro krijgen ze maar 20 cent.

Om mooie kleding te krijgen, gebruiken de fabrieken chemicaliën en verf. Het is niet gezond om zonder bescherming met chemicaliën te werken en de verf komt vaak in het grondwater en de rivieren terecht. De rivieren nemen dan de giftige verf verder mee de natuur in. Gelukkig zijn er ook fabrieken die geen gif gebruiken, het afvalwater met verf eerst schoonmaken voor het in de rivieren stroomt en die de arbeiders netjes betalen: Gezond & Happy!

SchoolTV: [Een biologische katoenplantage in Peru](#)

Dia 7 – Wat bereiken we met de Junior Global Goals?

- Alle kinderen weten veel over duurzaamheid.
- Alle kinderen zorgen samen voor een leukere, eerlijkere en schonere wereld.
- Alle kinderen snappen als ze groter worden ook de Werelddoelen van de Verenigde Naties.
- Alle kinderen weten dat Nederland en de Verenigde Naties hun ideeën willen horen.
- Alle kinderen horen en zien van elkaar dat ze het heel normaal vinden om zich in te zetten voor een leukere, eerlijkere en schonere wereld.

Dia 8 – Hoe ziet de aarde er in de toekomst uit?

In 2050 kan het elke dag twee graden warmer zijn dan nu (www.knmi.nl), want het broeikaseffect zorgt ervoor dat het klimaat aan het veranderen is. Er komen niet alleen hogere temperaturen, maar het wordt op sommige plekken op aarde ook droger, met veel meer bosbranden, en op andere plekken komen juist meer overstromingen.

De droogte kan er bijvoorbeeld voor zorgen dat er minder voedsel geoogst kan worden. Het regent dan maandenlang niet of er is bijvoorbeeld veel te weinig water in de rivieren om de planten water te geven. En dan is er in dat jaar veel minder eten voor alle mensen op aarde.

Daarom moeten er dus goede oplossingen bedacht worden. En dat gebeurt gelukkig ook.

Dia 9 – Wat ondernemen kinderen om de Junior Global Goals te bereiken?

In Nederland zijn er elk jaar kinderen die bijvoorbeeld plastic afval opruimen, samen met de vuilnismannen en -vrouwen.

En zijn er kinderen die met speciale vogelpindakaas lekkere hapjes voor de vogels maken, zodat die het hele jaar door genoeg gezond eten hebben.

Er zijn ook kinderen die aan mensen vragen of ze de Junior Global Goals al kennen, welke ze het belangrijkste vinden en daarover met de regering gaan praten:

<https://vimeo.com/298396259>.

Dat praten met de regering, of in je eigen gemeente met bijvoorbeeld de wethouder, heeft echt zin! In gemeente Hoorn wenste Tosia (9) dat mensen zaden zouden verzamelen zodat andere mensen daar gratis gebruik van kunnen maken. Bedoeld om meer groen in tuinen te krijgen. Haar wens is gerealiseerd en er wordt nu een jaarlijkse Tosiamarkt georganiseerd om vergroeningsinitiatieven te ondersteunen:

<https://www.puurhoorn.nl/tosiamarkt-stimulans-voor-vergroening/>.

In gemeente Rheden wenste Anke (11) dat mensen konden zien wat er gebeurt met plastic dat gescheiden wordt opgehaald. De gemeente nam haar mee naar een fabriek om haar dat te laten zien en plaatste bankjes van gerecycled plastic in enkele parken:

<https://rheden.nieuws.nl/nieuws/110481/de-duurzame-wens-van-anke-komt-in-vervulling/>.

Ronja (11) vindt dat we ons afval beter moeten scheiden, zodat we alles opnieuw kunnen gebruiken en niet steeds nieuwe dingen hoeven te maken:

<https://youtu.be/7u2dMLVBOPQ>.

Vraag die je kunt stellen:

- Misschien kan je zelf iets doen om een bijdrage te leveren aan een van de JGGs? Bijv. dat je beter omgaat met je geld of dat je afval opruimt als je het tegenkomt of iemand helpt met iets. Wat zou je zelf kunnen doen?

Dia 10 – Werken de Junior Global Goals?

Ja, de Junior Global Goals werken. Want als iedereen dezelfde taal spreekt, kunnen we elkaar verstaan en begrijpen. Zo werken we aan hetzelfde doel.

Om uit te leggen hoe dat werkt, wil ik graag een testje doen.

Opdracht 1: Doe deze test in groepjes van twee. De een kijkt naar het digibord, de ander keert zijn rug ernaartoe. Degene die het bord kan zien, vertelt aan de ander welk figuur hij moet tekenen. Hij mag daarbij alleen woorden gebruiken, niet zijn handen! De ander tekent dus blind, hij kan de figuur die wordt omschreven zelf niet zien en moet het doen met de omschrijving.

Opdracht 2: Wissel van plek en doe dezelfde test, maar nu met de tweede afbeelding. Gebruik alleen woorden om de figuur te omschrijven.

Tip: Neem de tijd. Want het ene groepje zal eerder klaar zijn dan het andere groepje en de tweede opdracht is een stuk moeilijker dan de eerste.

Vraag die je kunt stellen:

- Waarom was de eerste test makkelijker was dan de tweede?

Jouw antwoord op deze vraag:

- Voor de eerste test kunnen we woorden gebruiken die iedereen kent en begrijpt: een rechte lijn, een vierkant, een pijl, schuin naar beneden, rechthoek, cirkel, linksonder, rechtsboven, door het midden, van links naar rechts, schuin. Met die woorden kun je de goede tekening laten tekenen, ook al kan de ander de tekening niet zien.
- Voor de tweede test zijn woorden nodig die we niet allemaal kennen. Een lus en een golf lukt vaak nog wel, maar hoe omschrijf je een golfbeweging die een andere lijn kruist zonder dat je je handen mag gebruiken? Dat is ingewikkeld.

Door deze testjes heb ik laten zien hoeveel makkelijker het is om te communiceren als iedereen elkaar begrijpt. Dezelfde taal spreekt dus. Dus ja, de Junior Global Goals werken altijd.

Andere vragen die je kunt stellen:

- Je gaat helpen bij een voedselbank. Voor welke Junior Global Goal zet je je dan in?
- Denk jij ook dat de Junior Global Goals helpen?

Dia 11 – Welke Junior Global Goals scoren al?

Tot slot nog een paar jonge mensen die zich inzetten voor een duurzame aarde.

Greta Thunberg probeert mensen uit te leggen dat de opwarming van de aarde een heel groot probleem is en dat we moeten zorgen dat de aarde niet verder opwarmt. In 2018 heeft Greta voor het eerst met een spandoek gestaakt. Mensen noemen haar ook wel 'klimaatstaker'. Door Greta gingen ook scholieren in andere landen staken. Ze is wereldberoemd geworden en heel veel politici hebben naar haar geluisterd.

Wadi Ben-Hirki is bekend geworden omdat ze werkt aan een beter leven voor mensen die weinig hebben. Ze werkt in Nigeria (Africa) en richt zich op campagnes die gaan over onderwijs voor alle meisjes. In Nigeria helpt ze ook meisjes die niet naar school kunnen.

Malala Yousafzai is een Pakistaanse kinderrechtenactiviste. In Pakistan kunnen niet alle meisjes naar school. Malala wil juist dat dat wel kan; meisjes en jongens zouden gelijk behandeld moeten worden. Toen ze net 15 jaar was werd ze in haar geboorteland neergeschoten. Gelukkig overleefde ze de aanslag. Toen ze 17 was ontving ze de Nobelprijs voor de Vrede.

Maar ook in Nederland kennen we jonge mensen die werken aan een duurzame aarde.

Bijvoorbeeld Lilly van **Lillys Plastic Pickup**. Toen Lilly pas 7 jaar was begon ze samen met haar opa zwerfafval op te ruimen en mensen bewust te maken van het gevaar van plastic in de natuur. Ze is nu 11 jaar oud en ook bekend in het buitenland.

Jesse Mulder (13) verzamelde duizenden oude mobieltjes op voor stichting Opkikker. Met zijn actie heeft hij al meer dan 40.000 euro opgehaald voor deze stichting. Deze stichting organiseert van dat geld Opkikkerdagen voor gezinnen met een heel ziek kind. Jesse is zelf ook heel ziek geweest en weet daardoor hoe belangrijk dit soort dagen zijn.

En **Jelle Hilarius**. Hij bedacht een zonnetapijt. Het zonnetapijt kun je uitrollen over kunstgrasvelden op het moment dat niemand er speelt. Op die stille momenten leveren ze zonne-energie op.

Dit was mijn spreekbeurt. Ik hoop dat jullie er wat van hebben geleerd. Hebben jullie nog vragen?

Stichting Schooldag van de duurzaamheid
Stationsweg 2, 6994 AA De Steeg
info@sdvdd.nl | www.schooldagvandeduurzaamheid.nl

